

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 11. februar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 41 (alm. del) efter ønske fra Susan Kronborg (RV) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 41:

Vil ministeren oplyse, hvorfor Grundlovens § 44 om statsborgerskab bliver taget til indtægt for en helt anderledes retsregulering i forhold til det nøjagtigt tilsvarende delegationsforbud i Grundloven § 43 om skat? Baggrunden for spørgsmålet er, at Grundlovens § 43 indeholder nøjagtig den samme formulering nemlig, at " Ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov" - og dermed er udtryk for helt samme "delegationsforbud", som i Grundlovens § 44 "Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov". Radikale Venstre går ud fra, at regeringen heller aldrig ville acceptere en retsløshed på skatteområdet – som der er på Indfødsretsområdet. Virksomhed X og selskab Y overlades ikke til en situation, hvor et politisk udvalg sidder bag lukkede døre og afgør adgangen til fradrag eller pålægger transfer pricing regulering - uden høring, uden begrundelse, uden konkret individuel vurdering og uden administrativ klageadgang. Der er selvfølgelig ikke nogen mulighed for tilfældige vurderinger/afgørelser på skatteområdet, ligesom der heller ikke bør fortsættes den særdeles ubetyggende vurdering af anmodninger, som foregår nu i Indfødsretsudvalget. Spørgsmålet er således, hvorfor Grundloven § 44 om statsborgerskab bliver taget til indtægt for en helt anderledes retsløshed i forhold til det nøjagtigt tilsvarende delegationsforbud i Grundloven § 43 om skat?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Justitsministeriet, som har oplyst følgende:

"Det fremgår af grundlovens § 43, 1. led, at "[i]ngen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov". Bestemmelsen indeholder således et forbud mod, at lovgivningskompetencen på skatteområdet delegeres til de administrative myndigheder, jf. bl.a. Jens Peter Christensen, Dansk Statsret, 3. udgave (2020), side 179 f., og Peter Germer, Statsforfatningsret, 5. udgave (2012), side 106 ff. Delegationsforbud-

4. marts 2021

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2021 - 3186
Akt-id 1530671

det indebærer, at de forhold, som er bestemmende for, om der foreligger skattepligt, hvem skattepligten påhviler, og skatte-/afgiftssatsens størrelse eller beregningsmåde skal fremgå direkte af loven. Det betyder f.eks., at lovgivningsmagten ikke kan overlade til en administrativ myndighed at fastsætte regler om f.eks., hvad en given skatteprocent skal være. Delegationsforbuddet er derimod ikke til hinder for, at den konkrete skatteansættelse – dvs. anvendelsen af skattelovgivningen til afgørelse af, hvad en borger eller virksomhed konkret skal opkræves i skat – foretages af forvaltningen.

Af grundlovens § 44, stk. 1, fremgår, at "[i]ngen udlænding kan få indfødsret uden ved lov". Efter bestemmelsen kan dansk indfødsret tildes en udlænding ved lov (naturalisation). Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative (eller judicielle) myndigheder at træffe afgørelse om tildeling af dansk indfødsret til udenlandske statsborgere og statsløse personer. Det forhold, at indfødsret til en udlænding skal meddeles ved lov, indebærer, at ingen har retskrav på at blive naturaliseret. Meddelelse af indfødsret er således – ligesom f.eks. fastsættelse af skatteprocenten – et politisk spørgsmål, jf. bl.a. Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer, 2015, s. 305, og Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 1, 3. udgave (2001), s. 98.

Grundlovens § 44, stk. 1, er imidlertid ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelse om, at indfødsret automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede, ligesom bestemmelsen ikke er til hinder for fastsættelse af regler om, at udlændinge kan erhverve dansk indfødsret ved at erklære, at nogle bestemte i loven fastsatte betingelser er opfyldt, jf. Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer, 2015, s. 306, og Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 1, 3. udgave (2001), s. 100 f. Sådanne bestemmelser findes f.eks. i indfødsretslovens § 1, der regulerer, i hvilke tilfælde dansk indfødsret opnås ved fødslen, og § 3, der bestemmer, at nordiske statsborgere – når visse i loven angivne betingelser er opfyldt – kan erhverve dansk indfødsret ved at afgive erklæring herom. I disse tilfælde træffer myndighederne ikke afgørelse om tildeling af dansk indfødsret, men har blot til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven.

Folketingets behandling af naturalisationssager iværksættes i praksis ved, at udlændinge- og integrationsministeren to gange årligt fremsætter lovforslag om meddelelse af indfødsret til en række individuelt nævnte personer. De personer, der optages på lovforslaget, opfylder de nærmere angivne kriterier, der er fastsat i aftale af 29. juni 2018 mellem den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti, jf. cirkulære nr. 9779 af 14. september 2018 om naturalisation. Personer, der ikke opfylder de generelle kriterier, medtages kun på lovforslaget

om meddelelse af indfødsret, hvis Folketingets Indfødsretsudvalg træffer beslutning om optagelse af den pågældende på lovforslaget.

Indfødsretsudvalgets behandling af sager om naturalisation er således af lovforberedende karakter og er dermed – i overensstemmelse med grundlovens § 44, stk. 1 – ikke udtryk for delegation af lovgivningskompetence. Til sammenligning kan nævnes, at Folketingets, herunder Skatteudvalgets, behandling af lovforslag om f.eks. indførelse, ændring eller ophævelse af beskatning tilsvarende er af lovforberedende karakter.”

Mattias Tesfaye

/

Christina Fløystrup